

СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ

Република Србија и Република Словенија у настојању да уреде међусобне односе у области социјалног осигурања закључују следећи споразум:

ДЕО I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Дефиниције појмова

(1) У овом споразуму следећи изрази значе:

1. "Србија" - Република Србија,

"Словенија" - Република Словенија;

2. "држављанин"

- за Србију - држављанин Републике Србије,

- за Словенију - држављанин Републике Словеније;

3. "правни прописи"

закони и други прописи који се односе на области, наведене у члану 2. став 1. овог споразума;

4. "надлежни органи"

- за Србију - министарства надлежна за правне прописе из члана 2. став 1. овог споразума,

- за Словенију - министарства надлежна за правне прописе из члана 2. став 1. овог споразума;

5. "носилац"

завод, фонд или орган надлежан за спровођење правних прописа из члана 2. став 1. овог споразума;

6. "надлежни носилац"

носилац код којег је лице осигурано на дан подношења захтева за давање или услуге или од којег има или би имало право на давања или услуге;

7. "органи за везу"

органи овлашћени за непосредне међусобне контакте ради ефикаснијег спровођења овог споразума;

8. "осигураник"

лице осигурано према правним прописима из члана 2. став 1. овог споразума;

9. "члан породице"

лице које је као такво одређено или признато према правним прописима из члана 2. став 1. овог споразума;

10. "период осигурања"

период плаћеног доприноса, са њим изједначени периоди и други периоди који се као такви признају према правним прописима држава уговорница;

11. "пребивалиште"

место у којем је лице настањено са намером да у њему стално живи и у којем је пријављено у складу са одговарајућим правним прописима;

12. "боравиште"

место где се лице привремено задржава или борави;

13. "давање"

новчано давање према правним прописима из члана 2. став 1. овог споразума;

14. "услуга"

здравствена услуга укључујући ортопедска и друга помагала према правним прописима из члана 2. став 1. овог споразума;

15. "хитне здравствене услуге"

услуге које није могуће одгодити, а да при том не буде угрожен живот или здравље лица.

(2) Остали изрази у овом споразуму имају значење одређено правним прописима сваке од држава уговорница.

Члан 2.

Правни прописи на које се споразум односи

(1) Овај споразум се односи:

на српске правне прописе о:

- 1) здравственој заштити и обавезном здравственом осигурању;
- 2) новчаној накнади за време породилског одсуства;
- 3) обавезном пензијском и инвалидском осигурању и
- 4) осигурању за случај незапослености.

на словеначке правне прописе о:

- 1) здравственој заштити и обавезном здравственом осигурању;
- 2) родитељским накнадама;
- 3) обавезном пензијском и инвалидском осигурању и
- 4) осигурању за случај незапослености.

(2) Овај споразум односи се и на све правне прописе којима се мењају или допуњују правни прописи из става 1. овог члана.

(3) Овај споразум не односи се на правне прописе о другим системима социјалног осигурања, нити на ново уведене области социјалног осигурања, као ни на системе који се односе на жртве рата и његове последице.

Члан 3.

Лица на која се споразум примењује

Овај споразум примењује се на:

- 1) лица за која важе или су важили правни прописи једне или обе државе уговорнице и
- 2) друга лица која остварују права по основу осигурања лица, наведених под тачком 1.

Члан 4.

Једнаки третман у примени правних прописа

Приликом примене правних прописа једне државе уговорнице, држављани друге државе уговорнице третирају се исто као и држављани прве државе уговорнице, уколико овим споразумом није другачије одређено.

Члан 5.

Исплата давања

(1) Уколико овим споразумом није другачије одређено, пензије и друга давања на која лице има право према правним прописима једне државе уговорнице не могу се умањити, променити, замрзнати, одузети или запленили због тога што корисник има пребивалиште или боравиште у другој држави уговорници.

(2) Давања остварена према правним прописима једне државе уговорнице исплаћују се кориснику са пребивалиштем у другој држави уговорници.

(3) Држављанима друге државе уговорнице који имају пребивалиште у трећој држави прва држава уговорница исплаћује пензије и друга давања, под истим условима као и својим држављанима.

(4) Одредбе ст. 2. и 3. овог члана се не односе:

у Србији на:

- разлику између утврђеног износа пензије и најнижег износа пензије;
- новчану накнаду за телесно оштећење;
- новчану накнаду за помоћ и негу другог лица;
- накнаду погребних трошкова и
- новчану накнаду за случај незапослености.

у Словенији на:

- додатак за помоћ и негу;
- новчане накнаде које примају лица у вези са инвалидитетом;
- државну пензију;
- оскрбнину;
- инвалиднину;
- погребнину;
- посмртнину и
- новчану накнаду за случај незапослености.

Члан 6.

Изједначеност правних чињеница

(1) Ако обављање делатности која доноси приход или обавезно осигурање према правним прописима једне државе уговорнице има правно дејство на одређена давања из социјалног осигурања, таква делатност или обавезно осигурање имају исто правно дејство у другој држави уговорници.

(2) Одредба става 1. овог члана неће се примењивати на пензије остварене према правним прописима Србије у случају запослења или обављања самосталне делатности у другој држави уговорници.

ДЕО II

ОДРЕДБЕ О ПРАВНИМ ПРОПИСИМА КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ

Члан 7.

Општа одредба

На обавезно осигурање запослених лица и лица која обављају самосталну делатност примењују се правни прописи државе уговорнице у којој се обавља рад, односно самостална делатност, ако у чл. 8. или 9. овог споразума није другачије одређено.

Члан 8.

Упућени радници и друга лица

(1) Ако послодавац са седиштем у једној држави уговорници упути свог запосленог на рад у другу државу уговорницу, на њега се до краја 24. календарског месеца од почетка рада у другој држави уговорници, примењују правни прописи прве државе уговорнице, као да је још увек запослен у првој држави уговорници. Ако његов рад треба да се продужи за период дужи од предвиђених 24 месеца, примена правних прописа државе уговорнице у којој послодавац има седиште, уз сагласност надлежног органа државе уговорнице у којој се рад обавља, може се у изузетним случајевима продужити за највише 24 месеца.

(2) Лица која обављају самосталну делатност у једној држави уговорници и која оду у другу државу уговорницу ради обављања такве делатности у краћем периоду, остају осигурана према правним прописима прве државе уговорнице, уколико њихов боравак у другој држави уговорници не траје дуже од 12 месеци. Ако наведена делатност траје дуже од 12 месеци, примена правних прописа прве државе уговорнице уз сагласност надлежног органа државе уговорнице у којој се привремено обавља делатност, може се у изузетним случајевима продужити за највише 12 месеци.

(3) На путујуће особље послодавца који се бави ваздушним, друмским или железничким саобраћајем, примењују се правни прописи државе уговорнице у којој је седиште послодавца.

(4) На запосленог у пословници или сталном представништву послодавца чије је седиште у другој држави уговорници, примењују се правни прописи државе уговорнице у којој се налази пословница или стално представништво.

(5) На посаду брода, као и друга лица која су запослена на броду, примењују се правни прописи државе уговорнице под чијом заставом плови брод.

(6) На лица која обављају послове утовара и истовара брода, поправке или надзора брода у луци друге државе уговорнице примењују се правни прописи државе уговорнице којој лука припада.

(7) На лица запослена у државној управи и друге јавне службенике упућене из једне државе уговорнице у другу, примењују се правни прописи државе уговорнице која их је упутила.

Члан 9.

Запослени у дипломатским мисијама и конзуларним представништвима

(1) На запослене у дипломатским мисијама и конзуларним представништвима, као и на запослене као приватна кућна послуга код чланова ових мисија и представништава, упућене у другу државу уговорницу примењују се правни прописи државе уговорнице из које су упућени.

(2) На запослене из става 1. овог члана који нису упућени, примењују се правни прописи државе уговорнице у којој су запослени, а дипломатска мисија, односно конзуларно представништво, односно чланови тих мисија и представништава који их запошљавају, дужни су да се придржавају одредаба које важе за послодавца.

(3) Без обзира на одредбу става 2. овог члана запослени који су држављани државе уговорнице чија је дипломатска мисија, односно конзуларно представништво, могу се, у року од три месеца од дана запослења, одредити за примену правних прописа те државе уговорнице.

Члан 10.

Договор о изузецима

На заједнички захтев запосленог и његовог послодавца, односно лица које обавља самосталну делатност, надлежни органи држава уговорница могу договорити изузетке од примене одредби чл. 7. до 9. овог споразума, при чему морају узети у обзир врсту и околности запослења.

ДЕО III

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Поглавље 1.

БОЛЕСТ И МАТЕРИНСТВО

Члан 11.

Сабирање периода осигурања

Ако је за стицање, очување или поново успостављање права из здравственог осигурања потребан претходно навршен одређен период осигурања, онда се периоди осигурања који се узимају у обзир према правним прописима држава уговорница сабирају, ако се не односе на исти период.

Члан 12.

Остваривање права

(1) Осигураник који је здравствено осигуран код надлежног носиоца једне државе уговорнице, има право на хитне здравствене услуге у току боравка у другој држави уговорници.

(2) Уколико је већ настао осигурани случај, лице осигурано у једној држави уговорници мора да добије сагласност носилаца пре привремене промене боравишта. Сагласност може да се одбије због здравственог стања.

(3) Лица из члана 8. ст. 1, 2. и 7. и члана 9. овог споразума остварују здравствене услуге према правним прописима државе уговорнице у коју су упућени, на терет надлежног носиоца.

(4) За услуге веће вредности (ортопедска и друга помагала, дуже болничко лечење) потребна је претходна сагласност надлежног носиоца, осим ако би због одлагања услуге били угрожени живот или здравље осигураника.

(5) Осигураник који је здравствено осигуран код надлежног носиоца једне државе уговорнице и коме је исти одобрио да се упути у другу државу уговорницу због лечења које захтева његово здравствено стање, користи здравствене услуге у другој држави уговорници према правним прописима те државе уговорнице и на терет надлежног носиоца.

(6) Давања из здравственог осигурања исплаћује надлежни носилац на свој терет и према својим правним прописима.

(7) Одредбе овог члана примењују се и на чланове породице осигураника.

(8) Чланови породице који су здравствено осигурани код надлежног носиоца једне државе уговорнице имају право на коришћење здравствених услуга на његов терет ако имају пребивалиште у другој држави уговорници. Обим, врста и начин остваривања услуга одређују се према правним прописима носиоца у месту пребивалишта, а трајање права и круг чланова породице према правним прописима који важе за надлежног носиоца.

Члан 13.

Корисници пензије и чланови њихових породица

(1) Корисник који прима пензију према правним прописима обе државе уговорнице има право на здравствено осигурање према правним прописима државе уговорнице у којој има пребивалиште.

(2) Корисник који прима пензију само према правним прописима једне државе уговорнице, а има пребивалиште у другој држави уговорници, има право на здравствене услуге према правним прописима друге државе уговорнице, на терет надлежног носиоца прве државе уговорнице. У току боравка у првој држави уговорници тај корисник пензије има право на хитне здравствене услуге према правним прописима и на терет надлежног носиоца те државе уговорнице.

(3) Чланови породице корисника пензије који су здравствено осигурани у једној држави уговорници и имају пребивалиште у другој држави уговорници имају право на здравствене услуге на терет надлежног носиоца.

(4) Обим, врста и начин остваривања здравствених услуга одређују се према правним прописима државе уговорнице у којој има пребивалиште, док се круг чланова породице и трајање права одређују према правним прописима који важе за надлежног носиоца.

Члан 14.

Носиоци који обезбеђују здравствене услуге

Здравствене услуге из чл. 12, 13, 16. и 17. овог споразума обезбеђује:

- у Србији - организациона јединица Републичког завода за здравствено осигурање.

- у Словенији - организациона јединица Завода за здравствено осигурање Словеније надлежна по месту пребивалишта или боравишта осигураника.

Члан 15.

Накнада трошкова

(1) Трошкове здравствених услуга накнађује надлежни носилац у стварном износу, осим административних трошкова.

(2) Органи за везу могу да се договоре и за другачији начин обрачунавања трошкова.

Поглавље 2.

ПОВРЕДА НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ

Члан 16.

Повреда на раду и професионална болест

(1) Осигураник који због повреде на раду или због професионалне болести има право на здравствене услуге према правним прописима једне државе уговорнице, за време боравка у другој држави уговорници има право на здравствене услуге према правним прописима који важе за носиоца у месту боравишта осигураника. У том смислу примењују се одредбе члана 12. ст. 2. и 4. овог споразума.

(2) Трошкови здравствених услуга накнађују се у складу са одредбама члана 15. овог споразума.

Члан 17.

Повреда на путу до посла

Осигураник са пребивалиштем у једној држави уговорници који путује по основу важећег уговора о запослењу ради обављања посла у другу државу уговорницу, без прекида и најкраћим путем, и који у току путовања у место запослења доживи несрећу, има право на одговарајуће услуге и давања према правним прописима о осигурању у случају повреде на раду на терет носиоца друге државе уговорнице. Исто важи и за несрећу коју доживи лице на повратку у државу пребивалишта непосредно након истека уговора о запослењу по основу којег је било у другој држави уговорници.

Члан 18.

Давање у случају професионалне болести

(1) Ако у случају професионалне болести треба узети у обзир правне прописе обе државе уговорнице, одобрава се давање само по правним прописима оне државе уговорнице у којој је осигураник последњи пут обављао посао који је могао да изазове ту професионалну болест, уколико осигураник испуњава услове према тим правним прописима.

(2) Ако је осигураник у једној држави уговорници већ стекао право на давање због професионалне болести, надлежни носилац те државе уговорнице мора и даље обезбеђивати давање и у случају погоршавања болести. Ако је, међутим, осигураник након остваривања давања у првој држави уговорници обављао посао у другој држави уговорници, код којег постоји исти ризик за професионалну болест због које је већ стекао право на давање, давање по основу погоршања те болести обезбеђује носилац друге државе уговорнице.

Поглавље 3.

НОВЧАНА НАКНАДА ЗА ВРЕМЕ ПОРОДИЉСКОГ ОДСУСТВА И РОДИТЕЉСКА НАКНАДА

Члан 19.

Новчана накнада за време породилског одсуства и родитељска накнада

(1) Лица која имају право на новчану накнаду за време породилског одсуства односно родитељску накнаду према правним прописима једне државе уговорнице и промене пребивалиште или боравиште у другу државу уговорницу, задржавају то право према правним прописима прве државе уговорнице.

(2) Ако је за стицање права на новчану накнаду за време породилског одсуства, односно на родитељску накнаду према правним прописима државе уговорнице која обезбеђује давање, потребан претходни период осигурања, по потреби се сабирају периоди осигурања у обе државе уговорнице, под условом да се не односе на исти период.

(3) Ако висина новчане накнаде за време породилског одсуства, односно за родитељску накнаду зависи од висине претходне зараде корисника, и ако је корисник навршио прописани период осигурања на начин из става 2. овог члана, као претходна зарада узима се у обзир само зарада коју је корисник стекао у држави уговорници која обезбеђује право на новчану накнаду за време породилског одсуства, односно на родитељску накнаду и то тако да се зарада у тој држави сматра као зарада у целокупном прописаном периоду.

(4) Лицу из става 1. овог члана, новчана накнада за време породилског одсуства, односно родитељска накнада, исплаћује се у држави уговорници која је признала право.

Поглавље 4.

СТАРОСТ, ИНВАЛИДНОСТ И СМРТ

Члан 20.

Сабирање периода осигурања

(1) Ако је осигураник навршио периоде осигурања према правним прописима обе државе уговорнице, код стицања, очувања или поновног признавања права на давање, периоди осигурања се сабирају, под условом да се не односе на исти период. У којој мери и како се узимају у обзир периоди осигурања одређује се према правним прописима државе уговорнице у којој је осигураник навршио те периоде осигурања, уколико овим споразумом није другачије прописано.

(2) Ако применом става 1. овог члана нису испуњени услови за признавање права на давање, надлежни носилац за држављане држава уговорница узима у обзир и периоде осигурања навршене у трећим државама са којима су обе државе уговорнице закључиле споразуме о социјалном осигурању, односно социјалној сигурности, у којима је предвиђено сабирање периода осигурања. Ако је са трећом државом споразум потписала само једна држава уговорница, носилац те државе уговорнице узима у обзир за њене држављане и периоде осигурања навршене у трећој држави.

(3) Периоди осигурања навршени у другој држави уговорници узимају се у обзир само у ефективном трајању.

(4) Ако је према правним прописима једне државе уговорнице, право на одређено давање условљено навршењем периода осигурања у одређеном занимању, односно послу или у занимању за које постоји посебан систем, носилац те државе уговорнице узима у обзир и период осигурања који је, према правним прописима друге државе уговорнице, навршен у истом занимању, односно послу или у одговарајућем систему.

(5) Ако према правним прописима једне државе уговорнице период осигурања или одређено чињенично стање продужава период у коме, да би се остварило право на давање, мора бити навршен период осигурања, тај период се продужава одговарајућим периодом осигурања, односно постојањем одређеног чињеничног стања (коришћење пензије, давање за случај болести, повреде на раду, незапослености) у другој држави уговорници.

Члан 21.

Утврђивање самосталног давања

Ако према правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање без сабирања периода осигурања, носилац те државе уговорнице утврђује давање искључиво на основу периода осигурања које узима у обзир према својим правним прописима.

Члан 22.

Утврђивање сразмерног дела давања

Ако осигураник или члан његове породице испуњава услове за давање искључиво узимајући у обзир члан 20. овог споразума, право на давање утврђује се на следећи начин:

1) носилац сваке државе уговорнице ће према правним прописима који се у њој примењују утврдити да ли одређено лице сабирањем периода осигурања, како је одређено у члану 20. овог споразума, према овим правним прописима испуњава услове за признавање права на давање;

2) носилац сваке државе уговорнице обрачунава теоријски износ давања, који би припадао да је укупан период осигурања, који се узима у обзир за обрачун давања, навршен према правним прописима које он примењује. Ако износ давања не зависи од дужине периода осигурања, узима се као теоријски износ;

3) на основу тог износа носилац сваке државе уговорнице ће утврдити износ који је дужан да исплаћује у сразмери између дужине периода осигурања навршеног према својим правним прописима и укупног периода осигурања;

4) ако су код примене тачке 3) укупан период осигурања који се узима у обзир према правним прописима држава уговорница и период осигурања из члана 20. став 2. овог споразума дужи од најдужега периода осигурања који је према правним прописима једне државе уговорнице одређен за обрачун висине давања, сразмерни износ за исплаћивање обрачунава се сразмерно односу између периода осигурања који се узима у обзир према правним прописима једне државе уговорнице и њеним најдужим периодом осигурања;

5) ако се према правним прописима једне државе уговорнице износ давања обрачунава на основу зараде, пензијског основа, основице осигурања, односно уплаћеног доприноса у одређеном периоду, надлежни носилац узима у обзир зараду, пензијски основ, основицу осигурања, односно уплаћени допринос искључиво из периода осигурања навршеног према правним прописима које он примењује.

Члан 23.

Умањење, укидање и обустава исплате пензија

Независно од правних прописа држава уговорница о умањењу, укидању или обустави исплате пензије због стицања права на две или више пензија, коришћење пензије према правним прописима једне државе уговорнице не утиче на право корисника да истовремено користи пензију остварену према правним прописима друге државе уговорнице. То се не односи на пензије које се, у обе државе уговорнице признају, односно исплаћују за исте периоде осигурања.

Члан 24.

Период осигурања краћи од 12 месеци

(1) Ако период осигурања који се узима у обзир према правним прописима једне државе уговорнице не износи укупно 12 месеци, не признаје се никакво давање, осим ако према тим правним прописима постоји право на давање само на основу тог периода осигурања.

(2) У том случају носилац друге државе уговорнице код стицања, очувања или поновног остваривања права на давање и код одређивања његове висине, узима у обзир само тај период осигурања за који су плаћени доприноси, као да је навршен према правним прописима које он примењује.

Поглавље 5.

ДАВАЊА ЗА СЛУЧАЈ СМРТИ

Члан 25.

Давања за случај смрти

Ако корисник прима пензију према правним прописима обе државе уговорнице, на давање за случај смрти примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице у којој је умрло лице имало пребивалиште.

Поглавље 6.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Члан 26.

Сабирање периода осигурања

Период осигурања навршен обавезним осигурањем према правним прописима једне државе уговорнице, у потребној мери узима се у обзир код остваривања права на новчану накнаду у случају незапослености према правним прописима друге државе уговорнице, ако незапослено лице у држави уговорници у којој остварује накнаду испуњава услов за остваривање права за случај незапослености у складу са правним прописима те државе уговорнице и ако при том, нису прекршени прописи о запошљавању странаца. Периоди осигурања навршени у обе државе уговорнице се сабирају, под условом да се не односе на исти период.

ДЕО IV

РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Спровођење споразума

(1) Надлежни органи ће административним споразумом, који ступа на снагу истовремено са овим споразумом, одредити начин његовог спровођења.

(2) Споразумом из става 1. овог члана надлежни органи ће у циљу ефикаснијег спровођења и ради успостављања једноставне и брзе сарадње између носилаца обеју држава уговорница одредити органе за везу.

(3) Надлежни органи и органи за везу држава уговорница, обавештаваће се о следећем:

1) свим мерама које ће усвојити применом овог споразума;

2) свим изменама правних прописа у вези са применом овог споразума, а најкасније у року од 60 дана од њиховог ступања на снагу.

(4) У примени овог споразума надлежни органи, органи за везу и носиоци обе државе уговорнице међусобно ће се помагати и поступати као код примене својих правних прописа. Ова помоћ је бесплатна.

(5) Надлежни органи, органи за везу и носиоци две државе уговорнице могу, у примени овог споразума, међусобно успоставити директан контакт, као и са заинтересованим лицима или са њиховим пуномоћницима.

(6) Надлежни органи, органи за везу и носиоци једне државе уговорнице не смеју одбити захтеве, друге поднеске или дописе због тога што су састављени на службеном језику друге државе уговорнице.

(7) Лекарске прегледе који се обављају због стицања права према правним прописима једне државе уговорнице, а односе се на лица са пребивалиштем или боравиштем у другој држави уговорници обавиће, на захтев надлежног носиоца и на његов терет, носилац у месту пребивалишта или боравишта тог лица. Лекарске прегледе који се обављају због стицања права према правним прописима обе државе уговорнице, обавља на свој терет надлежни носилац у месту пребивалишта или боравишта тог лица.

Члан 28.

Ослобађање од овера и плаћања такси

(1) Ако су према правним прописима једне државе уговорнице писмени поднесци и документа која се прилажу због примене ових правних прописа, делимично или у целини ослобођени плаћања такси, укључујући конзуларне и административне таксе, то ослобађање се примењује и за одговарајуће писмене поднеске и документа која се подносе због примене овог споразума или правних прописа друге државе уговорнице.

(2) Документа и исправе које се подносе због примене овог споразума или правних прописа једне државе уговорнице службама друге државе уговорнице, не подлежу надовери.

Члан 29.

Подношење захтева

(1) Захтеви, изјаве или правна средства која су у примени овог споразума или правних прописа једне државе уговорнице, поднета надлежном органу или носиоцу једне државе уговорнице, сматрају се захтевима, изјавама или правним средствима поднетим надлежном органу или носиоцу друге државе уговорнице.

(2) Захтев за давање, поднет према правним прописима једне државе уговорнице, сматра се захтевом за одговарајуће давање према правним прописима друге државе уговорнице. То не важи када подносилац захтева изричито захтева одлагање остваривања права на давања за случај старости, према правним прописима друге државе уговорнице.

(3) Захтеви, изјаве или правна средства која применом правних прописа једне државе уговорнице треба поднети у одређеном року неком органу, носиоцу или другој надлежној служби те државе уговорнице, могу се поднети у истом року одговарајућем органу, носиоцу или другој надлежној служби друге државе уговорнице.

(4) У случајевима из ст. 1, 2. и 3. овог члана органи одмах прослеђују поднете захтеве, изјаве или правна средства непосредно или преко органа за везу, одговарајућем носиоцу друге државе уговорнице.

Члан 30.

Валута и обрачунски курс

(1) Носилац надлежан за исплату давања према правним прописима једне државе уговорнице признаје давања у валути која важи у држави уговорници.

(2) Исплата давања из става 1. овог члана кориснику који има пребивалиште у другој држави уговорници, врши се у конвертибилној валути (ЕУР).

(3) Исплате међу носиоцима држава уговорница врше се у конвертибилној валути (ЕУР).

(4) Код прерачунавања давања у валуту друге државе уговорнице меродаван је средњи курс на дан када је носилац доznaчио давање исплатном органу, ради исплате у другу државу уговорницу.

Члан 31.

Признавање извршних одлука

(1) Извршне одлуке надлежних управних органа или носилаца једне државе уговорнице, те докази о заосталим плаћањима (исправе) или другим потраживањима из социјалног осигурања, те захтеви за повраћај неоправдано примљених давања признају се и у другој држави уговорници.

(2) Признавање се може одбити само ако је у супротности са правним поретком државе уговорнице у којој треба да се призна одлука или исправа.

(3) На основу извршних одлука и исправа признатих у складу са ставом 1. овог члана спроводи се извршење у другој држави уговорници. Извршни поступак се спроводи према правним прописима који се примењују код извршења издатих одговарајућих одлука и исправа у другој држави уговорници у којој се спроводи извршење. Извод одлуке или исправе мора да садржи потврду о њеној извршности (клаузула о извршењу).

(4) Словенија примењује одредбе овог члана у складу са обавезама које произилазе из чланства у Европској унији.

Члан 32.

Преплаћени износи давања

(1) Носилац једне државе уговорнице, који је исплатио давање у износу већем од оног који кориснику припада, може од носиоца друге државе уговорнице затражити да од заосталих износа давања које треба да исплати кориснику задржи преплаћени износ.

(2) Преплаћени износ из става 1. овог члана се директно исплаћује носиоцу који је затражио његово задржавање.

Члан 33.

Накнада штете

(1) Ако лице у складу са правним прописима једне државе уговорнице има право на накнаду штете настале у другој држави уговорници, захтев за одштету тада прелази на носиоца прве државе уговорнице према правним прописима те државе уговорнице.

(2) Ако захтев за одштету у вези са истоврсним давањима по основу истог случаја штете припада носиоцу једне и друге државе уговорнице, треће лице може исплатом са ослобађајућим дејством једном или другом носиоцу намирити захтев оба носиоца. У међусобним односима носиоци су дужни да изврше поравнање у сразмерним деловима.

Члан 34.

Решавање спорова

(1) Спорове у вези са спровођењем овог споразума надлежни органи решаваће споразумно.

(2) Ако спор не буде решен у складу са ставом 1. овог члана у року од шест месеци од првог предлога за почетак преговора, предаће се арбитражи, о чијем саставу и поступку ће се договорити државе уговорнице. Одлука арбитраже је за државе уговорнице коначна и обавезујућа.

ДЕО V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Право на давања

(1) Овај споразум се не примењује за стицање права на давање пре његовог ступања на снагу.

(2) За утврђивање права на давања по овом споразуму узима се у обзир и период осигурања који је према правним прописима држава уговорница навршен пре ступања на снагу овог споразума, при чему се посебан стаж узима у обзир у признатом трајању само ако је утврђен за период пре 1. јануара 1965. године.

(3) Изузетно од одредбе става 1. овог члана овај споразум примењује се и на осигуране случајеве који су настали пре његовог ступања на снагу.

(4) Давања која се могу исплаћивати само на основу овог споразума утврђују се на захтев корисника.

(5) Изузетно од одредбе члана 20. став 3. овог споразума, период осигурања навршен до 7. октобра 1991. године према правним прописима обе државе уговорнице који су важили у периоду када су обе државе уговорнице примењивале правне прописе Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, узима се у обзир у трајању признатом према тим правним прописима.

(6) Давања утврђена пре ступања на снагу овог споразума, неће се поново признавати, ако овим споразумом није другачије одређено.

Члан 36.

Урачунавање периода осигурања

(1) Периоди осигурања навршени у другим државама које је Социјалистичка Федеративна Република Југославија преузела на основу међународних споразума са тим државама, преузима на свој терет држава уговорница чији је осигураник држављанин на дан подношења захтева за пензију. Ако осигураник има држављанство обе државе уговорнице, периоде осигурања преузима на свој терет држава уговорница у којој осигураник има пребивалиште на дан подношења захтева за пензију. Ако осигураник није држављанин држава уговорница или држављанин неке од држава наследница Социјалистичке Федеративне Републике Југославије наведени периоди осигурања падају на терет носиоца државе уговорнице чије је републичко држављанство имао тај осигураник на дан преузимања обавезе по међународном споразуму.

(2) Периоди осигурања навршени према правним прописима Социјалистичке Федеративне Републике Југославије о пензијском и инвалидском осигурању војних осигураника од 1. јануара 1973. године до 7. октобра 1991. године падају на терет државе уговорнице чији држављанин је било лице на дан ступања на снагу овог споразума. Ако лице има држављанство обе државе уговорнице периоди осигурања падају на терет државе уговорнице у којој лице има пребивалиште на дан ступања на снагу овог споразума.

Члан 37.

Пензије према претходним правним прописима

(1) Пензије које је надлежни носилац једне државе уговорнице до 7. октобра 1991. године признао према правним прописима Социјалистичке Федеративне Републике Југославије узимајући у обзир период осигурања, навршен према правним прописима друге државе уговорнице, остају обавеза надлежног носиоца државе уговорнице који је те пензије признао.

(2) Пензија коју је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у смислу става 1. овог члана остаје обавеза носиоца државе уговорнице који ју је признао и не одређује се поново ни када надлежни носилац друге државе уговорнице призна пензију или сразмерни део пензије применом овог споразума, на основу периода осигурања који код одређивања пензије из става 1. овог члана још није узет у обзир иако период осигурања износи мање од 12 месеци.

(3) Пензије које је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у сразмерном делу у периоду од 8. октобра 1991. године до ступања на снагу овог споразума узимајући у обзир период осигурања навршен према правним прописима друге државе уговорнице и применом неког трећег међународног споразума о социјалном осигурању, изузимајући споразуме закључене између држава насталих на територији Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, не прерачунавају се према одредбама овог споразума. То се односи и на такозване "самосталне" пензије, признате у истом периоду на основу заједничког периода осигурања навршеног према правним прописима обе државе уговорнице, уколико је на основу тих периода осигурања носилац неке треће државе признао своју пензију према међународном споразуму о социјалном осигурању између једне од држава уговорница и те треће државе.

(4) Након смрти корисника пензије из ст. 1. до 3. овог члана одредбе наведених ставова примењују се и за остваривање права на породичну пензију.

Члан 38.

Поново одређивање пензија

(1) Пензије које је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у периоду од 8. октобра 1991. године до ступања на снагу овог споразума, узимајући у обзир и период осигурања навршен према правним прописима друге државе уговорнице, поново се одређују по службеној дужности према одредбама овог споразума. То се односи и на пензије које су први пут признате у једној од држава уговорница до 7. октобра 1991. године, а након тога до ступања на снагу овог споразума остварене и признате у другој држави уговорници на основу претежног периода осигурања навршеног према правним прописима

те државе уговорнице. Дан када је носилац прве државе уговорнице покренуо поступак сматра се као дан подношења захтева, према правним прописима друге државе уговорнице.

(2) У поступку за поновно одређивање пензије носилац друге државе уговорнице цени услове за стицање права на истоврсну пензију према правним прописима који су важећи на дан ступања на снагу овог споразума. Ако је у првој држави уговорници признато право на инвалидску пензију, а у другој држави уговорници нису испуњени услови за признавање права на инвалидску пензију, у другој држави уговорници се признаје право на старосну пензију ако су за њу испуњени услови.

(3) Ако услови за признавање права на пензију у другој држави уговорници нису испуњени на дан ступања на снагу овог споразума, а испуњени су на дан одлучивања о праву, право на пензију се признаје од дана када су услови испуњени.

(4) Уколико у другој држави уговорници, услови за признавање права у складу са ст. 2. и 3. овог члана нису испуњени, носилац прве државе уговорнице, по службеној дужности, поново покрене поступак за поновно одређивање пензије када буду испуњени услови у другој држави уговорници.

(5) Ако би применом става 1. овог члана збир пензија обрачунатих према правним прописима две државе уговорнице био мањи од већ признате пензије која би се на дан поновног одређивања исплаћивала према правним прописима једне државе уговорнице, надлежни носилац те државе уговорнице ће кориснику исплаћивати и разлику између своје већ признате пензије и збира пензија обрачунатих према правним прописима две државе уговорнице на следећи начин:

1) кориснику који је пензију већ стекао према правним прописима једне државе уговорнице и који на дан поновног одређивања пензије има пребивалиште у тој држави уговорници, надлежни носилац ће пензију и даље исплаћивати у износу који би му припадао према правним прописима те државе уговорнице. У том случају ће надлежни носилац друге државе уговорнице исплаћивати пензију непосредно надлежном носиоцу прве државе уговорнице.

2) кориснику који је право на пензију већ стекао у тој држави уговорници и који на дан поновног одређивања пензије има пребивалиште у другој држави уговорници или у некој трећој држави, исплаћиваће поново одређену пензију према својим правним прописима и разлику између последњег исплаћеног износа раније признате пензије и збира пензија одређених према правним прописима обе државе уговорнице. Разлику из претходне реченице исплаћиваће надлежни носилац прве државе уговорнице све док збир пензија одређених по правним прописима две државе уговорнице не достигне износ раније исплаћиване пензије. За покривање преплаћених износа код носиоца прве државе уговорнице, носилац друге државе уговорнице ће своје износе пензије исплаћивати носиоцу прве државе уговорнице све док носилац прве државе уговорнице не буде поново одредио пензију и док преплаћени износ код носиоца прве државе уговорнице не буде исплаћен, а након тога ће пензију исплаћивати непосредно кориснику. О свакој промени висине пензије обавештаваће надлежног носиоца прве државе уговорнице док то буде потребно.

(6) Надлежни носилац у првој држави уговорници поново одређује пензију на основу ново утврђеног периода осигурања у складу са овим споразумом само ако носилац друге државе уговорнице призна право на пензију у складу са ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана.

(7) Право на пензију, утврђено и обрачунато применом ст. 1, 2. и 4. овог члана припада од првог дана по истеку месеца у коме је носилац који је први утврдио право на пензију покренуо поступак за поновно одређивање пензије.

(8) Пензију признату у складу са овим чланом носилац друге државе уговорнице исплаћиваће носиоцу прве државе уговорнице док носилац прве државе уговорнице не саопшти да је преплата измирена и да се пензија друге државе уговорнице може исплаћивати непосредно кориснику. Носилац друге државе уговорнице почеће са исплатом пензије носиоцу прве државе уговорнице одмах по признавању права.

(9) Пензије које је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у периоду од 8. октобра 1991. године до дана ступања на снагу овог споразума на основу периода осигурања краћег од 12 месеци навршеног према правним прописима те државе уговорнице и уз узимање у обзир периода осигурања навршеног искључиво према правним прописима друге државе уговорнице, поново се ће одредити применом члана 24. овог споразума и става 7. овог члана.

(10) Периоди осигурања навршени према правним прописима Социјалистичке Федеративне Републике Југославије о пензијском и инвалидском осигурању војних осигураника и преузети периоди осигурања из члана 36. став 1. овог споразума остају обавеза надлежног носиоца државе уговорнице која је прва признала пензију.

Члан 39.

Ратификација и ступање на снагу

(1) Овај споразум подлеже ратификацији.

(2) Овај споразум ступа на снагу првог дана другог месеца по истеку месеца у коме су размењени ратификациони инструменти.

Члан 40.

Трајање и отказивање

(1) Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака држава уговорница га може отказати уз отказни рок од шест месеци, истеком текуће календарске године при чему се отказ доставља у писменом облику, дипломатским путем.

(2) У случају отказивања овог споразума његове одредбе се и даље примењују на стечена права, као и на захтеве за остваривање права поднете до дана његовог отказивања.

У потврду овога опуномоћеници су потписали овај споразум и ставили печат.

Сачињено у Љубљани, дана 29. септембра 2009. године, у два оригинална примерка на српском и словеначком језику при чему су оба текста аутентична.

за Републику Србију
Расим Љајић, с.р.
министар рада и
социјалне политике

За Републику Словенију
др Иван Светлик
Министар рада, породице
и социјалних питања